СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 258. Джерзі Сіти, Н. Дж., середа, 16-го грудня 1942. — No. 258. Jersey City, N. J., Wednesday, December 16, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

СТРАЙК ҐАЗЕТНИХ ДОСТАВЦІВ ПРОДОВЖАЄТЬСЯ

НЮ ЙОРК. — Цілий Ню Йорк далі без газет. Юнія доставців газет, не звертаючи уваги на заклик ради воєнної продукції, таки не перестала страйку. Вона заявила, що вона творить незалежну юнію і обіцянки А.Ф.П., чи К.П.О., щоби на час війни не страйкувати, їх не обходять. Причиною страйку є це, що в новім контракті з власниками газет робітники хочуть застереження, що, не звертаючи уваги на можливу зміну обставин, власники газет не сміють нікого з них відправляти з праці. Власники газет відмовились приняти це застереження, а це тому, що внаслідок війни вони сподіються обмеження своїх видавництв, а вслід за тим треба буде обмеження працівників. До страйку вже вмішувались представники стейту, але їм не вдалось його залагодити. Газети, щоб вдержати своїх читачів в курсі справ, подають через радіо подрібні звідомлення про те, що діється в світі. Брак газет змінив також цілковито вигляд ранішних підземних залізниць. Люди стоять похнюплені, не читають газет, а нетерпеливо очікують, коли наступить їх стація.

ТРУДНОЩІ В ПАЙКУВАННІ ХАРЧІВ.

НЮ ЙОРК. — В промові перед одною фармерською організацією секретар хліборобства як теж адміністратор харчів, Клод Викард, заявив, що конгрес не хоче ухвалити фондів на пайкування харчів. А пайкування потрібно, вже хочби тому, що засоби харчів не розходяться рівномірно по всіх частинах Америки. Викард також говорив, що внаслідок обставин ціни на харчі мають склонність пертися вгору. Та колиб таке зайшло, що тих цін, внаслідок подорожіння продукції, не можна було вдержати на належнім рівни, то треба булоб харчеву продукцію піддержувати державними фондами, щоб у той спосіб поборювати інфляцію. Це значить, що фармери діставаляб державні субвенції на покриття додаткових коштів продукції, звязаних з війною. Інакше зростаючі ціни на харчі підтягнуть вгору ціни на всі інші продукти і в той спосіб зачнеться зріст інфляційної спіралі, говорив Викард. Лишається ще інша можливість, а саме, що внаслідок малих цін на харчеві продукти, фармерство зачне цілковито нидіти, а продукція харчів падати. До цього ми не сміємо допустити в ніякому разі, говорив він.

КОНГРЕС РОЗІЗДИТЬСЯ НА ВАКАЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Конгресові провідники постановили замкнути наради конгресу наступного четверга, або пятниці і роз'їхатись на Різдвяні вакації. Зі'їдеться конгрес знов на наради вже шестого січня н. р. В офіційних колах говорять, що нову сесію конгресових нарад привітає президент Рузвелт довгою промовою, виголошеною особисто в конгресі. В тій промові президент точно зясує міжнародне і внутрішне положення Америки, як теж подасть вказівки, якого законодавства для нинішних часів потрібно.

БИРД ПРОТИ ЗБІЛЬШЕННЯ УРЯДНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бирд заявив, що заява урядових чинників, мовляв, державні урядовці так перетяжені працею, що потрібно їм додаткова канцелярійних частинних помічників, здивувала його. По його інформаціям державна канцелярійна машина переладована урядниками і треба булоб одну третину усунути, а не збільшати її додатковими силами. Якщоб на одну третину зменшити ту урядову канцелярійну машину, говорив він, то наставби в ній більший порядок і не треба булоб додаткових помічників.

ВЕНДЕНБЕРҐ НЕ БУДЕ КАНДИДУВАТИ.

ВАШИНГТОН.—Сенатор Венденберґ, котрий від ряду літ належить до кола державних мужів, що є можливими кандидатами на президента, заявив, що наступних президентських виборів він не думає забігатись за кандидатуру. Він зате буде уживати своїх впливів, щоб був вибраний належний кандидат, говорив він. Новий кандидат, говорив він далі, правдоподібно буде походити з молодших державних мужів, серед котрих є чимало здібних людей виконувати ту відповідальну роботу.

ПОЛОЖЕННЯ ЯПОНЦІВ В КІСЦІ.

АНКАРЕДЖ (Аляска). — Місцева газета, „Анкаредж Таймс", на основі достовірних донесень, говорить, що японці, котрі окупували Кіску (один острів в групі Алевтських островів), не можуть опустити того острова навіть колиб хотіли. Бо всі їхні літаки, що знаходились на Кісці знищили американські бомбовики. Також вони знищили всі кораблі, котрих було поверх 20. На тих островах тепер великі морози, получені з мрякою.

Союзні Війська Здобули Буну

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА В АВСТРАЛІЇ. — Союзні війська під командою ґен. Мек-Артура здобули сильну японську базу, Буну. В той спосіб сила японців на східнім кінци острова Нова Ґвінея, зломана. Але японці ще не занехали того терену. Вони пробували висаджувати своє військо в інших місцях на побережжі Нової Ґвінеї. В кількох місцях вони навіть висадили військо і матеріяли, але їх там застукали американські літаки і їх висікли та знищили їх матеріяли. Розвідчі американські літаки завважили, що більший японський конвой попрямував до одного села, що лежить над північним побережжі Нової Ґвінеї і є віддалений 240 миль від Буни.

ЧЕРЕЗ ЦЕНЗУРУ ВІДКРИТО ШАЙКУ ШПИГУНІВ

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовим комітетом зізнавав капітан розвідчої служби, Захаріяс. Він сказав, що внаслідок цензури військовим властям вдалось розкрити шайку шпигунів, котра в Америці працювала на користь німецьких субмарин і звідсіля засобляла ті субмарини ґазоліною. Ця шайка була широко розповсюднена. Зпочатку власти натрапили на шістьох німецьких аґентів. Але вони не арештували відразу тих аґентів, лише пильно за ними слідкували, зокрема провірювали почту тих аґентів. Шляхом цензури почти вони розкрили кількадесять тих аґентів і всіх їх арештували. Конгресовий комітет в тій справі засягав інформацій також від голови Ф. Б. І., Едґара Гувера, та від головного прокуратора Бидела. Цензура на листи, виходячі до ріжних американських посілостей, і входячі з тих посілостей до Америки, існує вже від вибуху війни. Тепер конгресові кола застановляються, чи та цензура леґальна.

СПІВПРАЦЯ ДАКАРУ

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту заявив, що французькі власти в Дакарі тепер порішили всеціло співпрацювати з союзними силами. Це значить, що вони не лише будуть приязними супроти союзників, але будуть сами союзниками в тій війні з державами осі.

Британці Дивуються, Чому Ґен. Ромель не Ставить Опору, а Відступає

З БРИТІЙСЬКОЮ ВОСЬМОЮ АРМІЄЮ. — Американські кореспонденти подають з Лібії, що вже цілком певно армія ґен. Ромеля не буде ставити опору наступаючій британській восьмій армії в Ель Аґелі, себто в тому укріпленому місці, де надіянося довгої й коштовної нової боротьби. Очевидно, що восьма британська армія врадована, бо таким чином заощаджено людських жертв, які було значні, бо Ель Аґеля є з природи кріпостю, а крім того було відомим, що ґен. Ромель скріпив позиції в такий спосіб, що треба було рахувати, що він поставить там сильну оборону. Тим часом виявилось, що його армія в критичному моменті вицофалась і відходить здовж побережа в напрямі Триполісу. Кажуть, що оборона Ель Аґелі мусілаб була припасти на італійців. Та мусілаб була скінчитись поразкою і перемогою британців. Такого Італія не моглаб була в теперішньому упадку перенести. Тому і ґен. Ромель зарядив відступ. У тому британці добачують, що Ромель добрий стратеґ, бо вдавав, що буде ставити оборону, а потім відступає, знаючи, що мусить понести поразку.

НАЦІСТИ ПРОБУЮТЬ СТАВИТИ СИЛЬНІШИЙ ОПІР

МОСКВА. — Советські звідомлення стверджують, що німці посилили наступи під Сталінградом, де мають малі успіхи, як теж і на центральнім фронті, де ті наступи відбито з значними для німців втратами.

ВІЙНА З РОСІЄЮ БУДЕ ДУЖЕ ДОВГА

СТОКГОЛЬМ. — Таке мав заповісти німецький часопис „Франкфуртер Цайтунг". Мав написати, як подає Юнайтед Прес, що події останніх тижнів виявили, що марні є надії на скору перемогу над Советами; навпаки, треба „себе приготовити, що війна з Росією може затягнутись на довгі роки".

В ТУНІСІ АЛІЯНТИ НАТИСКАЮТЬ

ЛОНДОН. — Американці й британці ждуть ще на скріплення, заки зачнуть рішальну офензиву, але вже тепер можна сказати, що сили „Осі" сильно підтяті постійними американськими бомбардуваннями. В Тунісі ґен. Нерінг, командант німецьких військ, жде на поміч від ґен. Ромеля, як свій одинокий ратунок.

ВРЯТОВАНІ.—Британці з корабля, розбитого торпедою, вдираються на американський корабель, що належить до ескадри, окуповуючої Північну Африку. Британцям, котрі майже не мали на собі одіння, дано зараз колдри, потім їжі й теплого напитку й очевидно американських папіросів.

ЛЯВАЛЬ ЗА ПЕРЕМОГУ НІМЕЧЧИНИ І ТОТАЛІТАРИЗМ

БЕРН (Швайцарія).— Пієр Лаваль, голова французького уряду, заявив без обиняків, що він є за те, щоб Німеччина виграла війну. Казав, що тепер Франція побачить його „таким, яким він є в дійсности", а не „гіпокритом", яким він досі мусів бути. У звязку з тим, як виходить, заявив, що німецька перемога спасе „нашу цивілізацію перед комуністичним хаосом", а „американська перемога булаб триюмфом жидів і комуністів". Тільки як Німеччина переможе, казав він, Франція спасеться від комунізму. Далі ось той „новий" Лаваль, чи там Лаваль без маски, заявив, що він безпощадно розрахується з тими, що будуть стояти на перешкоді його плянам, признаючи, що така опозиція існує.

Іде в розріз з Петеном.

Замітне, що Ляваль згадував з свій арешт, спричинений маршалом Петеном, та звільнення, яке завдячує — Німеччині. Воно так виглядає, що маршал Петен відійде від влади, а вона опиниться тепер цілковито в руках Ливаля, що є за тоталітарну і пронімецьку Францію. Його спільниками будуть в тому новому режимі: Жак Доріо, провідник „блакитних сорочок", і Марсел Деа, симпатик німців. Той режим уже започаткував своє урядовання заостренням проти-жидівських законів. Також переведено нові масові арешти „комуністів, терористів і проти-національних елементів".

МАДАҐАСКАР В РУКАХ „ВІЛЬНИХ ФРАНЦУЗІВ".

ЛОНДОН. — Престіж ґен. де Голя дуже піднявся, коли британський міністер заграничних справ, Антоні Іден, підписав з ним умову, на підставі якої передала Британія занятий нею остров Мадаґаскар під владу і керму „Вільних Французів". Це теж означає, що Англія не має найменшої думки обкроювати давну французьку імперію. Ні теж не думає в нічому обнижати того признання, на яке заслугує ґен. де Голь. А це важне з того боку, що через тертя в Північній Африці, де держить владу адмірал Дарлян, повстало переконання, що Аліянти хотіли б позбутись ґен. де Голя. Мадаґаскар буде тепер під владою Високого Комісаря, що назначений ґен. де Голем, а яким буде ґен. Ґентільом. Буде там теж французька армія, а британський ґенерал остане так довго, поки не буде забезпечена спокійна передача влади „Вільним Французам". Ось той крок Англії є новим ударом в націстівську пропаганду, що від місяців заповідає, що Англія заґарбала Мадаґаскар для себе і його ніколи Франції не відступить.

ФІНЛЯНДІЯ РАДАБ ЗАМИРИТИСЬ.

ЛОНДОН. — Надходять вісти з скандинавських країв, що в Фінляндії біда, а нарід так перетомлений довгою війною, що не буде нічого дивного в тому, як фінський уряд замириться з Советами.

ЧОМУ НЕ ДІСТАЄМО ТОЧНИХ НОВИН З АФРИКИ?

ЛОНДОН. — Фактом є, що американські війська стоять в Північній Африці вже від довшого часу та воюють там кожного дня, а вісти з того поля бою не тільки дуже скупі, але й дуже спізнені. І доходять до Америки через Лондон, а не прямою дорогою. Усе те вияснюють американські кореспонденти з Лондону і кажуть, що рішучо в тому не є виновата ні полева цензура, ні британська влада. Нема ніяких спеціяльних обмежень для Америки і американських кореспондентів. Увесь матеріял, що його відсилають до Лондону, є теж передаваний американським кореспондентам. А є тільки труднощі в пересилці, які будуть в скорому часі направлені.

ТИМЧАСОВИЙ ҐЕНЕРАЛ ЄЗУЇТІВ.

БЕРН. — Померший ґенерал Єзуїтів, о. В. Ледоховскі, назначив у своїм завіщанню, згідно з традицією, свого наступника, яким є о. Алесіо Маґні. Він буде тимчасовим ґенералом, себто на час війни. Є він одиноким італійцем в Курії з 8 членів, що правлять орденом.

ЧИ НЕ ПРОТИ СОВЄТІВ?

ЧУНКІНҐ (Китай). — Офіційне звідомлення про положення в Манджурії подає, що там Японія держить тепер армію з одного міліона вояків. Далі кажеться, що Японія побудувала цілий ряд укріплень здовж полудневого берега ріки Амуру і західнього берега ріки Усурі. Ті дві ріки становлять границю між Манчуко і СССР.

ЗАГИНУЛО 30 ПОЛЯКІВ.

ЛОНДОН. — Розповідають про смерть 30 польських вояків, що сторожили на кораблі 2,000 італійських полонених, як корабель сторпедувала німецька субмарина. Поляки оставали на кораблі, бажаючи його направити. В тому часі корабель нагло затонув і так вони загинули, а полонені й інші, що були на кораблі, виратувались, бо вчасно всіли на човна.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Остання Сесія Конгресу

Сімдесять сема сесія американського конґресу закінчує цими днями своє існування. Закінчує його тепер офіціяльно, бо фактично вона була мертва вже від кількох тижнів, коли конґресмени й сенатори мовчки згодилися не переводити ніяких спірних ухвал, а ухвалювати тільки річи, щодо котрих нема розбіжности думок. З розїздом кожної сесії такого парляментарного тіла громадянство звичайно старається дати собі оцінку його праці за цей період часу та зміркувати вигляд дальшої законодатної праці в майбутньому. Люди, які знають про цей звичай конституційних країн, може здивуються, побачивши, що закриття сімдесять семої сесії американського конґресу викликує в громадянстві тільки дуже побіжні рефлексії.

Міг би дехто сказати, що причинилася до цього стану війна, котра з природи річи висуває наперед виконну вітку уряду, так звану адміністрацію, одначе це мало би примінення лише в краях, що до війни мілітарно приготовані, а не до Америки, яка не приготована була до війни навіть законодатно, себто не мала навіть відповідних законів для ведення війни. Причини отже, які ставлять конґрес у тінь, мусять бути внутрішньої натури.

І справді конґрес, котрий щойно покінчив свої праці, не належить до тих, з яких американський нарід буде в майбутньому гордий. Передовсім був це конґрес, котрий не сповнив якслід свого завдання супроти історичного моменту. Велике число його членів до Перл Гарбора не мало найменшої здібности вглянути в майбутнє й вгадати, що гряде, та що на це можна робити. За кількох членів навіть можна сказати, що вони знали, але зовсім свідомо кидали краєві колоди під ноги по дорозі до военного приготовання.

Навіть коли вже Америка найшлася в війні, коли всі просто конґресмени й сенатори заявилися за її виповідження та голосно заявлялися за її ведення, було все ще немало членів конґресу, котрі не хотіли пожертвувати для добра загалу різними спеціяльними інтересами. Деякі партійні групи дбали більше за вивискання ситуації для своєї партії чи фракції, ніж за загальну справу. Подібне робили різні бльоки. Все це на купу путало заходи краю за ефективне ведення війни.

Через те й на гробі останньої сесії конґресу нема багато людей, які жалували би за нею, які кидали би на її могилу квітку або зронили сльозу. Всеж таки хто знає, чи в майбутньому не прийдеться нам колись сказати, що в порівнанні з наступаючою по цій сесією, хоча як вона не була красна, вона все таки була краща. Не дивлячися на те, що остання сесія дала образ поважних браків інтелігенції, уяви, альтруїзму, вона ще може колись буде виглядати світлою в порівнанні з сімдесять осьмою, за котру всі по громадянськи відчуваючі люди вже згори висказують глибокі побоювання.

БОНДИ ЗАМІСЦЬ РІЗДВЯНИХ ДАРУНКІВ

Усі національні групи, які мають нагоду на американській землі існувати і проявляти свою питому діяльність, ведуть тепер по всіх місцевостях ріжного роду акції, щоб допомогти державній скарбниці дістати потрібні їй фонди. Як виказують звіти з місць теж і американські українці роблять те саме, поодиноко й в зорганізованій формі. Ось ту нашу акцію треба ще більше поширити. І треба, щоб про неї було теж і в американській пресі та щоб і уряд знав, що ми виконуємо не тільки свої обовязки, але робимо і даємо більше, як на нас припадає.

Іде про те, щоб до цього втягнути кожного. А хто в такій акції відграє, чи повинен відіграти першу ролю, видно з того, яку велику рекляму робиться Стівови Васілякосови, отому грецькому продавцеви земних оріхів (пінотс) біля Білого Дому, що то продає разом з оріхами теж і воєнні бонди, та якого спровадили з Вашингтону до найбільшого готелю в Ню Йорку, Волдорф Асторія, де влаштовували забаву не так для приємности як для продажі воєнних бондів. Там його і відзначено почесною назвою „представника звичайних людей у біжучому році".

Подаємо це для прикладу, як розуміти треба в теперішню хвилину горожанські обовязки. А коли воно так іде, то легко зрозуміти, чому піднято голоси теж і в справі цьогорічних різдвяних дарунків. Колиж звертається увагу, що тепер краще, розумніше й патріотичніше купувати з нагоди Різдва воєнні бонди чи марки замісць ріжного роду часто таки зовсім непотрібних дарунків, то це повинно промовити до українського загалу скорше ніж до кого іншого. На той гріш, що його тепер може скорше можна добути ніж у звичайні часи, прийде ще дуже добра нагода, щоб його збути з дійсною користю. Навіть при найкращих обставинах прийде час свого роду повоєнної кризи і безробіття, заки буде можна наладити нормальне цивільне життя. Тоді треба буде зайвого гроша. І його треба тепер відкладати, оскільки можливо щось відложити з заробітків. А відкладати найкраще в такий спосіб, що купується державні бонди. Вправді вони дають невеликі відсотки, але зате певні. А що важніше: закупном бондів даємо державі засоби, щоб регулювати фінансами держави так, щоб вартість доляра не підупадала та щоби була здержана інфляція. Значить, що різдвяними дарунками, що складаються з воєнних бондів, ми робимо собі самим справжній дарунок, хочби ми ті бонди давали іншим. Бо ними ми вдержуємо вартість нашої валюти, а з нею і нашого власного майна, наших ощадностей, наших обезпечень. Ось тому не забуваймо на воєнні бонди теж і з нагоди Різдва Христового. Замісць клопотати собі голову, що кому купити — даймо йому в дарунку воєнні марки чи бонди.

На Тему Згоди і Незгоди

В українсько-канадійській пресі пишеться від довшого часу чимало про потребу єдности і згоди в таких важних і критичних часах як теперішній. Ось те писання принесло там реальну користь, бо от збудований ними Комітет Українців Канади, не зважаючи на свої недомагання, існує далі й виконує важну працю. Їх не обєднання не означає, що між тими групами, що обєдналися, вже нема ріжниць, та що всі є тепер одного погляду. Це тільки означає, що люди знайшли у теперішньому важному моменті спільні для усіх справи, які треба спільно попирати чи розвязувати. Та хоч так сталось, то й далі треба ще громадянству пильнувати, щоб така спільнота вдержалась. Тому і пишеться так багато про цю справу:

I.

Канадійський „Український Голос" з 2. грудня у статті „Єдність понад усе" обговорює спочатку, як справа виграти ось ту війну стала в Канаді найвищим законом, а потреба єдности, щоб таке осягнути, стала „чимсь в роді державної релігії". А далі пишеться і про потребу єдности серед українців. Між іншим читаємо там таке:

Думка про єдність не була чужа канадійським українцям. Взагалі не була вона чужа українцям. Про єдність не мало між українцями говорилося, не мало й писалося. Одначе чим більше було мови про єдність, тим більше повставало розєднання. Цілий клопіт був у тім, від чого єдність має починатися, бо кожний проповідник єдности вважав, що єдність повинна починатися від нього самого, але в тім розумінню, що він має бути осередком єдности і хто також хотів би єдности, той повинен ставати коло нього. Наслідок цього був такий, що, як кликав з огірченням один поет, була „одна Україна, а тисяча отаманів". Коли в початках боротьби за українську державність була бодай одна Центральна Рада, що меньше-більше єднала всіх українців, то чим далі події поступали, тим більше повставало окремих і самостійних проводів українського народу, що взаїмно себе виключали.

Старокраєві поділи і суперечки находили відгомін між українцями в Канаді, так що коли на словах всі українські групи в Канаді були за єдність, то в дійсности до тої єдности було їм не ближче, як до царства небесного. Вибух війни і піднесення гасла єдности в Канаді поставило канадійських українців перед конечністю перемінити слова в діло. А на конечність єдности звернув українським групам увагу сам уряд Канади, чи то прямо, чи посередно через людей, що близько нього стояли. Коли ріжні українські групи звертались до Оттави в одній, чи другій справі, представники уряду відповідали їм: „Це дуже гарно. Але чи всі українці в Канаді є за тим?" Коли була відповідь, що так, то приходило друге питання: „А чи ви маєте право в імени всіх говорити?" А дальше слідували питання: „На чім основуєте своє право?" „А що буде, як якась інша група скаже, що ви не маєте права в її імени говорити?" „Що буде, як якась інша група скаже, що вона хоче чогось інакшого?" „Що буде, як завтра прийдуть тут інші люди і скажуть, що тільки вони мають право говорити в імени всіх українців в Канаді?" „Як ми маємо дослідити, хто з вас говорить правду?" На ці, чи подібні питання не все можна було дати вдоволяючу відповідь, а коли в додатку українці діставали ще замітки про потребу єдности між ними, „бо тільки єдністю можуть щонебудь осягнути", то треба було хіба дуже тупої голови, аби не поробити з того належних висновків. Результатом було створення Комітету Українців Канади, в який увійшли представники пяти українських угруповань з правом кооптації видніших людей, що до головних угруповань не належуть. Таким робом Комітет Українців Канади став найбільш репрезентативним українським тілом, яке тільки можна утворити в канадійських відносинах.

В інтересі правди треба згадати, що представники ріжних ідеольоґічно суперничих груп не відразу найшли способи гармонійної співпраці. Це забрало якийсь час. Людям треба було освоїтися з собою, треба було ліпше себе взаїмно пізнати і — треба було навчитися себе взаїмно шанувати. Але це вже давно сталося. І коли хтось судить ще нині Комітет Українців Канади на основі упереджень, які існували між поодинокими його членами два роки тому, той просто не знає дійсности. Так само не знає він дійсности, як не знає її той, хто судить про Канаду в теперішній війні на основі того, що знав про ню з часів першої світової війни. Канадійські українці доказали чуда так само, як доказав чуда уряд Мекензи Кінга. Канадійські українці дійшли не теоретично, але практично до тої єдности, про яку всі українці говорили, але до якої не знали, як дійти, бо говорячи про єдність, мали на думці таки боротьбу з іншими українськими групами, але боротьбу більше притаєну. Основою співпраці в Комітеті Українців Канади є переконання, що люди з противної групи думають інакше не зо злоби, а тому, що чомусь інакше справу розуміють, але при добрій волі можна з ними таки порозумітися, можна їх переконати цілком, або бодай трохи, а той можна з свого трошки й попустити і можна стати на одним.

Комітет Українців Канади ніколи не мав і не має претенсії до того, що він є чимсь в роді українського уряду, одначе як би обставини так зложилися, що можна би творити український уряд „національної єдности", опертої не на насильстві, а на добровільній згоді, то цей уряд міг би творитися, використовуючи якраз досвід Комітету Українців Канади, як тіла, в котрім можуть згідно і гармонійно працювати прихильники республики і прихильники монархії, демократи і націоналісти, католики і православні. Комітет Українців Канади не говорив про це ніколи, але він на ділі здійснює гасло Комітету Визволення України, який большевики судили в 1930 р.: „Нація понад кляси, держава понад партії, Єдність понад все"! Як би всі українці щиро забажали на цім стати, то створення самостійної української держави не булоб далекосяглою мрією.

II.

Знову в канадійськім часописі „Українські Вісти" з 8. грудня, в статті „для старшої молоді" п. н. „Незгода" пишеться ось так:

„Згода будує, а незгода руйнує", каже наша пословиця. І правду каже ця наша приповідка, бо життя показало, що незгода все була і є коренем всякого лиха й нещастя. Український нарід не є з природи злий і є знаний серед европейських народів як „нарід доброго серця", лиш наш нарід є сильно вразливий і нервовий у відношенню до себе. Причина нашої нетолерантности супроти себе самих лежить у тім, що наш нарід дуже часто вживає там почування, де потрібно розсудку. А там вживає розумового міркування, де потрібно почувань. Серед такого ненормального поведення наш нарід дуже часто себе не розуміє й дуже часто себе зле трактує. Дуже часто одні люди носяться з жалями на других навіть довгими роками. А колиб здорово роздумати над цею справою, котра їх так болить, то перше пізналиб, що творять гріхи гніву й ненависти і дають місце злобі в своїм серці через марницю. Серед таких ненормальних почувань і браку вирозуміння наш нарід на загал не міг собі витворити ясного поняття про потребу солідної одности в таких справах, що для всіх є великої ваги. Лиш тому, що дуже часто там, де повинно висуватися наперед найважніші загальні справи, то там висувається на перше місце чиїсь особисті невдоволення, жалі й порахунки.

Український нарід є великий числом, але не великий духом у напрямі вирозуміння громадської одности. Він дуже часто висуває міжусобиці там, де не повинно бути навіть питання про міжусобиці, там, де міжусобиці загрожують долі мілонів людей. І тому не осягнув такої єдности громадської в Европі, щоб збудувати свою державу, тоді, коли о много менші числом народи зорганізували свої держави й живуть своїм самостійним життям. Український нарід нарікає, що має забагато ворогів. Так, це правда, але всі народи не без ворогів. Воно так буває між народами, як між звірями й рибами, що вовки пожирають заяців, більші риби менших риб, а сильніші народи слабких народів. Це пожирання слабких сильними йде у вічнім процесі. Переживають ті народи, котрі не дадуть ані себе побити, ані поневолити. Народи, котрі сильно хотять жити своїм вільним життям, побивали нераз своїх ворогів тоді, коли двадцять ворожих вояків припадало на їх одного вояка. Чому? Бо в часі їх „бути або не бути", вони поставали солідно як скала. В часі їх найбільшої життєвої кризи всяка незгода й висування особистих інтересів уважалося за злочин. Всі вірили своєму єдиному проводові і йшли за ним до загину, бо вірили, що їх провід такий, що ліпший не може бути й веде їх так, що краще ніхто не може вести. Коли їх провід у дечому не мав досвіду й часом робив несвідомо помилки, то осуд свого проводу вони лишали своїм історикам.

На причини, котрі в нас витворюють громадські деструктивні сварки й міжусобиці, треба звернути увагу нашим молодим людям, щоб не несли наших слабих сторін у нову генерацію. Треба погодитися з фактом, що є ріжнодумаючі люди і декотрі з наших людей опинилися навіть на таких шляхах, що ведуть до національної руїни. Але способом розмашистого вбивання їх думок можна лиш між ними і нами поглибити пропасть ненависти. Думки можна спрямувати на кращий шлях, а не вбивати їх. Бо убиванням чиїхсь думок противна сторона не буде перебирати в способах боротьби проти нас. До здобуття якоїсь великої громадської цілі можна дійти тільки одним шляхом, а не многими протилежними шляхами. Біда наша лежить у тім що много наших людей не шукають правдивої дороги життя. А ті, що бачуть свою путь, не вміють її незрячим показати. Друга річ: В нас є великий нахил вірити другим людям, а недовіряти й підозрівати своїх провідних людей. Наші люди нераз вірять, що чужі люди правди не говорять, а своїм не вірять, що вони їм правду говорять. Ми не любимо себе, не віримо своїм провідним людям, бо не віримо в свої сили, в свій авторитет і свою духову вищість. Вищі люди, котрі все докладно знають і котрим без доказів можна вірити, це чужинці.

Такі наші злі сторони, котрі не дозволяють нам зрозуміти себе так глибоко, щоб стати великим народом, не тільки числом, але й духом. Наша молода генерація не повинна повторяти блудів старшої генерації, бо коли наші нахили до міжусобиці і громадської дизгармонії перейде в душу нової генерації, то ми як нарід все будемо тупцювати на одним місці, дарма, що будемо говорити і писати про поступ. Поступ лежить у ділах, а не в словах. Для громадського поступного ділання треба гармонійного думання й єдности, а для єдности треба віри в свої сили, треба віри в свою духову вищість, треба віри в свій провід, треба пляну, дороги чи ідеї, котрою можна дійти до найбільшої цілі.

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

13)

— У болоті, в синім озері, певно, більше право маєш, ти ледарю, ти котюго! — сварилася Гапка, не покидаючи своєї роботи, та при тім раз-у-раз пильно позираючи на Цвяха, котрий, як говориться, „мав неруш у руках", любив потягнути все, що лежало без догляду. Гапчина сварка йому зовсім не дошкуляла. Він сів на лавці, все дивлячись вбік і водив довкола своїми котячими очима.

— Ге, ге, ге! В болоті! Ой, брешеш, Гапко! Тут моє право! Тут моя вітцівщина! Аджеж признавай сама, чи я не правдивіший дідич оцього двора, ніж той слинявий панич, той попович, що тепер не знати з якої рації називає себе графом Торським? Такий він граф Торський як я твій чоловік, Гапко! Га? Чи не правду я кажу?

У Цвяхових очах при цих словах на хвилю блисла дика злоба й завзята ненавить. Та проблиск цей швидко щез, і він знов почав по давньому всміхатися.

— Та йти к нечистому з твоєю правдою! — крикнула Гапка. — Ото Соломона знайшов, щоб йому правду розсудив! Іди, свого вітчища поганого про це питай!

— Еге, вітчища! Коли бо йому доїхали кінця! Не бійся, він би мене не був так на жебри пустив, як собаку вигнав, як оця проклята відьма! Але я ще її заполаду в свої руки! Я ще їй дам себе знати!

І Цвях схопився з лавки й почав неспокійно не то ходити, не то кидатися по кухні, мов та сполохана птиця, що порхає в ріжні боки. Гапка також устала.

І якої дідьчої матері ти сюди приходиш, ти, відміно людська, га?

— Бо так мені хочеться! — гнівно буркнув Цвях.

— А коли тобі хочеться, то йди до неї правдатися, а не до мене.

— До неї? Нібито до мачухи? О, ні, не хочу. Я боюсь її! Вона відьма! Вона всю кров з мене виссе.

— Не малаб чим лакомитися, та твоєю кровю! Там певно більша половина тої поганої парухи.

—Ге, ге, ге! — сміявся Цвях. — Я її видів здалека, як від тебе йшла, несла каву свому давньому любасови! А покарав їх Бог обоє, але ще їх тяжче покарає за мою кривду! Іде і щось собі під носом воркоче. Певно міркує, комуб цеї ночі кров виссати з серця. Аджеж ти знаєш, Гапко, що вона чужою кровю живе.

— Та йди геть, поганий язиче! — накинулася на нього Гапка. — Ще пані прийде та почує, що ти тут говориш...

— А ти, собача душе, боїшся і слухати правди! Ні, не піду, не вступлюся, хіба даш отих кільканацять бульбів.

І Цвях, зупинившися раптом коло шаплика з картоплями, почав швидко обома жменями хапати картоплі й ховати їх поза обидві пазухи.

— Ого! Я так і знала, що ти пасеш тими поганими очима, щоб що потягнути. Геть від картоплі, погана маро, геть!

І вона кинулася на Цвяха й почала видирати йому картоплю з рук і зза пазухи.

— Алеж, Гапко, Гапцуню! Бійся Бога! У мене жінка й діти... нині неділя.. плачуть... нема що раз у рот укласти...

— Бо ти все пропив, собако!

— Бігме, що нема що раз укусити! — лебедів Цвях, шарпаючися з Гапкою й не пускаючи нахапаних картопель. — А в вас прецінь багато є...

— Щоб тобі так багато віку було! — кричала Гапка, та все таки згадка про голодну жінку і дітей Цвяхових зворушила трохи її серце, й вона попустила трохи його руку. Користаючи з цього Цвях хопив іще кілька барабоп, а відтак прожогом кинувся до дверей.

— Бувай здорова, ти опирице, — крикнув до Гапки, — ти худа собако, ти копчене поліно, ти вороняче горло! Дав би тобі Бог ласку, щоб тебе на завтра осліпив, оглушив і онімив, мені на радість!

— А ти погана душе! — крикнула Гапка, вхопила поліно й кинулася за Цвяхом. Та цей, вискочивши з сіней, хильцем перебіг подвіря, влетів до супротивної стайні й за хвилю вишмигнув з неї тою самою дорогою, котрою недавно тікав Гадина перед панею Олімпією.

— А щоб тебе грім Божий побив та поразив, щоб ти на місці мазею розіллявся! — кляла Гапка. — От іще чоловік! Потвора! І на яку кару Господь Бог таку худобу на землі держить? Ой, несласена душа того батька та й тої матери, що його такого виховали!

Гапка добре знала, що Цвях був нешлюбна дитина, і що всі говорили, буцімто покійний граф Торський, у котрого служила його мати, мав його вродження на своїм сумлінню. Вона знала, що це була й правда, а колиб не вірила людській поговірці, то ненависть графині до Цвяха й його матери булаб її в тому впевнила. Та проте й сама вона не любила Цвяха, а особливо ненавиділа його за погане обходження з жінкою — доброю та тихою людиною.

„Господи!" — міркувала вона, пораючися в кухні, — „і десь то Бог милосердний підвеле першу-ліпшу жінку під таке пекло, під таку страшну кару, щоб жити з отаким чоловіком! Йой! Та же коли подумаю собі про долю тої бідної Марти, жінки оцього поганця, то моя власна щербата доля видається мені раєм! Ось і нині! Неділя свята, людям радість, відпочивок, а в неї з дрібними дітьми нема що раз укусити! Йой! Та же як сікла, вішала, залізом пекла такого чоловіка! А він певно, нахапавши в мене барабол, побіг із нею до коршми, не додому!

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Казка Про Будову Одного Дому

Раз двох майстрів взялось будувати дім. Вони назбирали матеріялу, пообтісували його, а далі взялись примірювати підвалини та обрізувати кінці. Та тут прийшло до непорозуміння. Один з них забажав побудувати дім на дві кімнати, другий на чотири. Оба вони з великою силою переконання викладали свої аргументи, доки не почали гарячкуватись і свою суперечку обертати у звичайну сварку.

На це надійшов подорожний. Слухаючи сварки, він завважив: „Нащо вам сваритись і тратити час? Від сварки і за сто літ дім не стане на ноги. Замісць сваритись візьміться дружелюбно до праці, а працею доконаєте всього”.

Майстри очунялись від тих слів, подобріли і признали подорожньому рацію. Вони обіцяли не сваритись більше і працею, а не словами здвигати будову дому. Подорожний відійшов, а майстри усміхаючись до себе говорили: „А вжеж, що ми були дурні. Розвели сварку і забули за працю. Згода будує, незгода руйнує. Згідливою працею ми осягнемо все, а незгідливою нічого”. По тих словах вони з гарним настроєм взялись знов до роботи. „Давай пилу, обріжемо підвалину ось тут”, промовив один з них ласкаво. „Та ні, ходи сюди і вріжемо ось тут”, відповів також ласкаво другий. „Колиж бо ні, тут треба різати” знов завважив перший. „Ні тут, тут краще”, відповів другий.

Слово по слові вони знов розгарячились і знов почали сваритись. Та знов підійшов до них той сам подорожний і почав їх картати: „Які ви нерозумні. Знов почали сваритись, замісць чесно і згідливо працювати. Ви немов діти. Не хочете ніяк зрозуміти, що лише в згідливій праці можна чого небудь в світі доконати. Це таке ясне, що годі цього далі доказувати. А ви всетаки не хочете приняти тої простої і розумної поради”.

Наші майстри поспускали голови і завстиджено мовчали. „Авжеж, що лише згідливою працею можна щонебудь в світі осягнути”, відповідали вони, чухаючи голову. „Ми тепер поступатимемо інакше, вже не будемо сваритись, а будемо працювати”.

Подорожний відійшов, а майстри, по хвилині мовчанки дружелюбно заговорили: „Дійсно, ми немов діти. Такої простої і розумної ради ми не годні зрозуміти. Як можна в світі щонебудь сваркою осягнути? Працювати треба, а не сваритись”. По тих словах вони дещо боязливо взяли за пилу і приступили до підвалин. „Сюди пилу”, промовив один ніжно усміхаючись. „Ні, давай сюди” відповів другий теж дружелюбно. „Хіба не говорив нам подорожний не сваритись, а згідливо працювати?” — запитав знов перший. „Авжеж, що говорив”, відповів поспішно другий, „чомуж ти не хочеш мене слухати і робити те, про що я тебе з щирого серця прошу?” „Алеж я тебе теж з щирого серця прошу робити те, що я уважаю за краще”, відповів перший.

Поволі, слово по слові, вони знов вивязали сварку і замісць робити, посідали на підвалині та почали перекидуватись терпкими словами. А коли вони здалека завважили подорожнього, то замовкли. Соромно їм було сваритись в його приявности. Подорожний радісно зустрінув їх. Він був вдоволений, що не чує між ними слів сварки. Але дивувався, що праця не йде і вони сидять бездільно. Він почав їм промовляти до душі: „Не слід сидіти бездільно. Безділля не доведе до нічого. За сто літ ви не здвигнете цього будинку, коли не будете працювати. Дивіть як інші працюють. Ви також працюйте, коли хочете щонебудь довершити.”

Майстри якийсь час мовчали, а далі вибухли гнівом на подорожнього: „Ми не потребуємо твоїх моралів. Ми сами знаємо, що згода будує, а незгода руйнує. Ми самі знаємо, що безділлям ніхто нічого не вдіє. Ми самі маємо охоту працювати і не треба нам твоєї захоти. Але треба нам ось що: когось з авторитетом, що нам розказав би, чи краще і кориснійше будувати дім з двох кімнат, чи чотирьох? Ось де причина нашої суперечки, причина нашого безділля”.

Ті слова глибоко застановили подорожнього. Він почав несміливо висказувати свої поради відносно будування дому. Але скоро переконався, що майстри кожний його аргумент фахово збивали своїми аргументами. В будові вони знали далеко більше, ніж знав подорожний. Він не міг їм подати авторитетної поради. Вони мали на справу точно вироблені фахові погляди. Ті погляди різнились і годі було їх вирівнати. Щойно тепер подорожний побачив, що далеко лекше давати комусь загальникові поради й апелювати до чиїхось моральних почувань, ніж розвязувати справу ділово. Але хто мав вирішити суперечку серед двох майстрів? Бо що хтось мусів це вирішити, не було в подорожнього ніякого сумніву.

По довшій надумі він звернувся до майстрів і запитав: „А хто має жити в цім домі, котрий ви задумали збудувати?” „Один господар, що нас наняв”, відповіли майстри. „Чому не дати вирішити цеї справи господареві, котрий має жити в цім домі?” радісно запитав подорожний. „Він залишив цю справу до вирішення нам”, відповіли майстри. І знов задумався подорожний, шукаючи розвязки з цеї заплутаної ситуації. Накінець він попросив, щоб йому вказали, де мешкає цей господар.

Подорожний розказав господареви цілу історію. „Вони лінюхи”, закричав обурено господар. „Замісць працювати в згоді, вони сваряться. А хто сваркою щонебудь в світі доконав? Лише згода будує, а незгода руйнує”. Подорожний спинив розлюченого господаря і завважив: „Ці слова, хоч дуже гарні і глибокі, лихови не зарадять. Я теж уживав тих слів і навіть мушу признати, що ті слова натрапляли на добрий грунт, бо майстри дійсно з початку щиро брали мою пораду до серця. Проте це не помогло. Показалось, що крім тих моралів, треба ще якоїсь виразної вказівки, як ті майстри мають поступати. Без того справа не піде. Ти один, що таку вказівку можеш і повинен дати. Ти мусиш сказати, чи хочеш дому з чотирма кімнатами, чи з двома?”

Тепер господар почав чухати потилицю. Він сам не мав на це виробленого пляну. Він вдався на майстрів, котрі мають досвід в тій справі. Але показалось, що досвід майстрів в таких спірних справах не вистарчає. Тут мусіла бути задемонстрована воля самого господаря. А тої волі він не мав, бо не було в нього виробленого пляну, котрий дім для нього краще послужить? Господар чухав далі потилицю і тяжко думав. Хвилинами він попадав в лють, що ось поставлено його в положення, в котрім треба думати. „Нащо я наймав їх? Їхнім обовязком було це розвязати”, бурмотів він. Але подорожний його здержував. З чола господаря, від надмірної умової напруги, почали спадати каплі поту. Він працював умово. Дотепер він звик лише працювати мязами. А тепер він є рішальним чинником в дуже складній і заплутаній справі, в котрій фахові майстри не могли погодитись!

По тяжкій надумі, в часі котрої він кілька разів змінював свою думку, він остаточно рішився: „Хай буде дім з двох кімнат”. Майстри почули приказ і миттю в їх руках забреніла пила, загоріла робота. Подорожний ще довший час приглядався тій роботі і хоч може не уважав рішення господаря за найкраще, проте бачив, що воно розвязало справу і заставило збаламучену умову і фізичну енергію майстрів творити конструктивне діло.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Пригадуємо, що як кожного, так і цього року всі відділи У. Н. Союзу є обовязані прислати в цім місяці до головної канцелярії рекордові і фінансові звіти якнайскорше. Всі звіти мусять бути в головній канцелярії 28. грудня, А ВЖЕ НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК 30 ГРУДНЯ.

Звертаємо увагу головно тим відділам, які звичайно спізнюються з присиланням місячних звітів і належностей, або які взагалі залягають зо заплатою якихнебудь належностей, що того року поступовання не сміє повторитись у грудні, з кінцем якого наступають річні замкнення цілого книговодства головної канцелярії. Тому взиваємо всі відділи прислати звіти та вирівнати в цім місяці всякі належности на час.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З праці филядельфійських відділів У. Н. Союзу.

На чергових зборах злучених відділів У. Н. С. у Филядельфії, які відбулись дня 22. листопаду, вирішено наступні справи:

1) Організація нових членів.

Приявні представники, вислухавши докладів гол. контр. д-ра В. Ґалана, гол. радного С. Слободяна та організатора У. Н. С., п. Маланчука, рішили повести кампанію за приєднання нових членів. Кампанія пічнеться в суботу дня 19-го грудня.

Гол. організатор п. Маланчук буде приявний на зборах поодиноких відділів і в порозумінню з місцевими урядниками буде вести свою працю по дільницях Філядельфії.

Точна програма кампанії буде проголошена на зборах филядельфійських відділів, які відбудуться в пятницю дня 18. грудня точно в год. 7. вечер. в домі горожан під ч. 847 Н. Френклин вулиця. На ці збори повинні явитись обовязково всі урядники і делеґати филядельфійських відділів та зокрема секретарі.

Вислід і програма членської кампанії будуть проголошені теж на радіових годинах та в пресі.

2) Союзове Віче.

В неділю, дня 31. січня 1943 р. відбудеться Союзове Віче для усіх членів і не-членів У. Н. Союзу, на якому будуть промовляти місцеві і головні урядники У. Н. Союзу. На вічу буде Союзова забава. Буде теж проголошений вислід кампанії.

Прохаємо усі відділи прислати своїх урядників на збори в пятницю 18. грудня, щоб усталити програму членської кампанії.

За уряд Злучених Відділів У. Н. Союзу:
Д-р В. Ґалан, предс.;
С. Чорномаз, касієр;
С. Слободян, секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українську Дивізію ЮСО Великого Ню Йорку нагороджено почесною грамотою.

Українська Дивізія ЮСО, котрої представником є Омелян Ревюк, скарбником Платон Стасюк, а секретарем Володимир Рибак, надіслала нам звіт з своєї діяльности, в якім, між іншим, подається:

Підчас цьогорічної кампанії на зібрання 32 міліонів долярів на діяльність „Обєднаних Службових Організацій (відомих як ЮСО), покликано в Ню Йорку до життя Українську Дивізію ЮСО Великого Ню Йорку.

На початку урядові нюйорського ЮСО покликали предсідника і поручили йому покликати представників з різних українських організацій, з різних угруповань, як релігійних, запомогових, політичних і інших, щоб можна було створити діяльний комітет.

Після певних заходів, за згодою ЮСО Великого Ню Йорку, таку Дивізію вдалося створити. Не гаючи часу, Комітет Української Дивізії почав акцію пропаґандову самої справи серед американських українців, поскільки сама справа серед наших людей була замало ще розголошена. А також поряд з цим приступлено до актуальної збірки грошей.

Справа сама собою не була легкою. Тимважчою вона була з огляду на те, що провід ЮСО не залишив Дивізії добровільно визначити собі розміри такої збірки, але визначив Українській Дивізії квоту в 12,000 долярів. Для того, щоб квоту виконати успішно, Комітет Української Дивізії ЮСО і представники всіх організацій, що входили в Дивізію, вирішили цю квоту розподілити поміж українські організації. Беручи на увагу, що у всіх українських організаціях в Великому Ню Йорку нараховується понад 5,000 дорослих членів, було погоджено, що кожна організація дістане квоту до збірки, що рівнялась би приблизно двом долярам на кожного члена.

Для розголосу справи і для самої збірки було влаштоване в першу чергу вселюдне зібрання українців у Вебстер Гол дня 17-го липня. Не дивлячись на літню пору, віче було досить успішне і дало на ціль ЮСО біля півтора тисячі долярів, що було гарним завдатком для збірки. Деякі організації, в котрих були діяльні провідники і організатори повели живу діяльність, збираючи жертви на ЮСО за допомогою купованих книжочок.

При закінченні кампанії Комітету Української Дивізії ЮСО влаштовано ще гарний концерт, що відбувся 20. вересня в Вашингтон Ірвінг Гайскул. На концерті виступав хор української православної церкви в Ню Йорку, хор ім. Леонтовича, ґурток українських танцюристів під проводом А. Карачуна і солістки Марія Дмитришин та Ольга Лепкова. Гостинним виступом був скрипак Дейвид Сарсер. Крім великого морального піднесення, концерт дав також поважну суму грошей на завершення збірки.

Коли нарешті закінчено кампанію, показалося, що Українська Дивізія ЮСО, хоч не зібрала повнотою призначеної квоти, але зібравши $8,512.07 зібрала більше ніж зібрали колинебудь всі групи разом за такий короткий час у минулому. Це зараз же визнав зард ЮСО, Великого Ню Йорку, бо його представник проголосив, що ніяка інша ґрупа з інших національностей, не працювала так завзято і так справно, як українці.

Визнаючи цю гарну працю, провід ЮСО Великого Ню Йорку вирішив нагородити Українську Дивізію почесною грамотою. Споміж усіх національних груп у Великому Ню Йорку, що працювали для ЮСО, таку нагороду дістала крім українців ще тільки одна група, а це — швайцарців.

Почесна грамота (сертифікат оф мерит) була доручена Українській Дивізії на обіді 6-го листопада б. р. в готелі „Джордж Вашингтон”, на якому були представники і активні працівники всіх організацій, що брали участь в збірці цього фонду.

ВРУЧЕННЯ ПОЧЕСНОЇ ГРАМОТИ УКРАЇНСЬКІЙ ДИВІЗІЇ ЮСО

Від Головного Офісу ЮСО Великого Ню Йорку за взірцеву працю, наслідком якої зібрано 8,512 долярів на допомогу американській армії.
Зліва направо: М. Б. Деніелс, заступник предсідника Народного Комітету при ЮСО Великого Ню Йорку вручає почесну грамоту. Платон Стасюк, скарбник; Омелян Ревюк, предсідник, і Володимир Рибак, секретар — приймають грамоту, як урядники Комітету Української Дивізії ЮСО Великого Ню Йорку.

Доручуючи почесну нагороду, заступник предсідника Народного Комітету при ЮСО Великого Ню Йорку, мр. М. Б. Деніелс заявив, що Українська Дивізія вибилася між подібними дивізіями в Ню Йорку на друге місце, а між словянськими групами на перше місце. Представники централі ЮСО приписували цей гарний вислід кампанії співпраці різних груп у рамінах Української Дивізії і великим старанням членам Комітету Дивізії.

Для Української Дивізії й для всіх, що в ній працювали, а також для тих, що на її руки складали свої жертви, нагорода і признання централі ЮСО являється признанням для патріотизму американців українського роду. На цьому місці Комітет Української Дивізії складає подяку всім щирим працівникам, котрі спричинилися для успіху кампанії ЮСО.

(Тут долучено ще фінансовий звіт, в якому подано загальні суми тих грошей, що їх вислали поодинокі організації Комітетови Української Дивізії ЮСО. — Ред.).

З поданням цього звіту, Комітет Української Дивізії ЮСО вважає свою роботу в цьогорічній кампанії ЮСО за закінчену. Контроля всіх книжок і пожертв переводилася головною управою ЮСО Великого Ню Йорку.

НАГОРОДЖЕНІ НАГОРОДОЮ НОБЛЯ.—На обіді для людей, відзначених нагородою Нобля, влаштованому оноді в Ню Йорку організацією „Комон Ковисил фор Америкен Юнити”, виступали з промовами між іншими (з лівої руки до правої): сер Нормен Анджел, Перл Бок і Артур Комптон. Багато бесідників на тім обіді предсказувало, що теперішня війна незадовго перейде на справжню війну за свободу.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В дописі з життя нюйорської громади, поміщеній в „Свободі” 15. грудня ц. р. зайшла помилка, котру спростовуємо. Там було написано: „Переводячи ними вона заявила, що збори скликала на припоручення місцевого чартеру Американського Червоного Хреста”. Має бути: „...збори скликала на припоручення місцевого чаптеру Американського Червоного Хреста”.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 3. пополудні, в домі де звичайно збори відбуваються. Просимо всіх членів і членіць прийти на збори, бо будемо вибирати новий уряд на рік 1943. Довгуючих членів просимо вирівнати свої вкладки, щоби не переносити довгу на наступний рік. — За уряд: Ю. Голинський, предс.; В. Реповець, кас.; Й. Ярема, секр.

БРУКЛИН (Савт), Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 293, відбуде **річне зібрання** в суботу, 19. грудня, в год. 8. ввечір, в салі церкви св. О. Николая при 19. ул., між 5 і 6 Евеню. Буде звіт за останній рік і вибір уряду. Члени, прийдіть громадно! — За теперішний уряд: Іван Ластовецький, голова; Анна Томашевська, кас.; Марія Демидчук, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Річні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 4. пополудні, в церковній галі на Ґрінвіч Еве. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів і членіць, явитися обовязково на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Уряд і контр. комісія здадуть звіт за цілий рік і буде вибір уряду на 1943 рік. Напоминаємо довгуючих членів вирівнати свої залеглі вкладки, щоби не переносити довгу на наступний рік. — Василь Карий, предс.; Василь Блащук, кас.; Ілько Михайлишин, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори Сестрицтва Благовіщення, від. 125, відбудуться в неділю, 20. грудня, в год. 12:30 сполудня, в парохіяльній галі при Оклей і Райс ул. З огляду на важні справи, які будуть рішені на цих зборах, просимо членіць прибути на час. — А. Васильовська, пр.; О. Оленець, кас.; І. Подола, секр., 849 N. Hoyne Ave.

АМГЕРСТ, МАСС. — Повідомляємо членів Тов. ім. Юрія Вашингтона, від. 199, що **річні збори** відбудуться 20. грудня, в годині 2. пополудні, в домі п-ва Сороків на Нортгемптон Ровд. Члена м конечно треба явитися на ті збори, бо є важні справи до полагодження, як також буде вибір уряду на рік 1943. — За уряд: Йосиф Доскоч, предс.; Розалія Намака, кас.; Гр. Матуряк, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 259, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в год. 2. пополудні, в салі парохіяльній, 4950 Павліна вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір нового уряду на рік 1943. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости цего року. — Василь Горинець, предс.; Іван Побуцький, секр.; Антін Партика, кас.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Повідомляємо, що **річні збори** Бр. св. Василія Великого, від. 214, відбудуться в суботу, 19. грудня, в годині 7. ввечір, при 29 С. Галстед Ст., у парковім будинку, там де все. Просимо всіх членів прийти на означений час. — Олекса Сава, предс.; Іван Дорош, кас.; Петро Черняк, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 103, відбудуться в суботу, 19. грудня, в церковній салі, 1231 Вест Скат ул. Початок точно в годині 7. ввечір. Просимо всіх членів, місцевих і позамісцевих, прийти на означену годину. Маємо важні справи до полагодження. Буде справоздання відділових урядників і контр. комісії за минулий рік і вибір нового уряду на 1943 рік. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглі вкладки, щоби не передавати на наступний рік новому урядови. Не забудьте привести з собою нових членів, тих, що вже приобіцяли секретареві вписатись до У. Н. Союзу. — Гр. Дац, предс.; М. Адамчук, кас.; Теодор Барсук, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Гови Еве. На ці річні збори, ми приготовили справоздання з нашої діяльности за цілий рік. Тому і вашим обовязком є совісно і точно зійтись і вислухати того нашого справоздання та сказати своє слово, чи ми сповнили свій обовязок. Контр. комісія здасть звіт за цілий рік, як також буде багато важних справ, котрі тільки на річних зборах можна рішати. — За уряд: Филип Ґулька, предс.; Волод. Лелет, кас.; Петро Головачук, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, точно в годині 2. пополудні, в гали парохіяльній, 803 Фронт Стр. Буде річний звіт уряду і контролі та вибір уряду на 1943 рік. Напоминаємо членів, що кожний член обовязково повинен явитися на річні збори, вислухати справоздання, вирівнати свої вкладки. Взиваємо довгуючих членів заплатити свої вкладки найдалі до 25, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: Й. Матковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Річні збори Тов. Любов, від. 370, відбудуться в неділю, 20. грудня, в гали церковній, 127 Парк ули. Збори будуть відкриті зараз по скінченню Богослуження, то є 12.15 вполудне. Напоминаємо довжних членів вирівнати вкладки. Просимо прийти на час. — П. Воляник, предс.; К. Стасюк, кас.; М. Сампара, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 19. грудня, точно в год. 6. ввечір. Зогляду на багато важних справ приявність усіх членів обовязкова. Зокрема звертаємось до всіх членів з зазивом вирівнати залеглі вкладки — з огляду на закінчення року. Збори триватимуть тільки до год. 8., щоби члени мали змогу взяти участь у концерті. — Уряд.

Проф. Микола Чубатий.

Духове Життя Українського Народу по Першій Світовій Війні

(Картини нової історії українського народу).

13)

Окрему одначе зовсім поважну ґрупу українських музик творять мистці тону, що їх судьба відірвала від української землі та занесла в Америку. Тут лучником поміж старою лисенківською школою та молодшою ґенерацією є О. Кошиць, композитор та феноменальний диріґент, про що буде мова нижче. Молодшу ґрупу українських музик на американськім суходолі представляють: М. Гайворонський та Р. Придаткевич з Галичини й Павло Углицький з Наддніпрянщини. Гайворонський популярний в Україні та Америці як композитор Українського Січового Стрілецтва, а згодом автор численних інструментальних та вокальних творів, світського та релігійного змісту. Гайворонський своєю творчістю глибоко вріс в національну музичну душу і звідтам черпає інтуїцію для своїх композиций.

Придаткевич знаний не тільки як відтворець, майстер струн, але також творець скрипкових творів.

З Придаткевичом та Углицьким переходимо до українських музичних талантів, що здобули собі розголос не тільки своїми творами, але теж майстерським відтворюванням музичного мистецтва. Так як починаючи від доби Лисенка у нашій музиці має перевагу вокальна музика над інструментальною, так само на переломі XIX. та XX. століття видала українська нація кількох світової слави співаків, натомісць не стрічаємо визначних таланів поміж інструменталістами-відтворцями; вони являються аж доперва у модерній добі українського музичного мистецтва. До визначних українців таланів-співаків світової слави, що добували собі лаври по світових сценах напередодні світової війни слід згадати трійцю; Саломею Крушельницьку, Олександра Мишуґу та Модеста Менцінського. Всі вони були прикрасою ріжних столичних оперних сцен Европи та своїм таланом добували українському народови славу. Та побіч тих найвизначніших ще з успіхом працювали по світових сценах Ол. Носалевич, Є. Гушалевич, уроженці Західної України та придніпрянці І. Алчевський, М. Микиша та інші.

З молодшої ґенерації слід вичислити тенорів Михайла Голинського, Андрія Андрієнка та басів З. Дольницького, О. Руснака з Буковини. З жінок співачок добули собі великий розголос придніпрянки М. Литвиненко-Вольґемут, М. Сокіл, М. Липовецька та інші.

В міру розвою інтрументального музичного мистецтва в модерній добі української музики появляються також музичні талани інструменталісти серед відтворців. На перше місце понад всякий сумнів вибилася феноменальна піяністка світової вже слави Любка Колесса. Живе нині в Канаді та це справді з Божої ласки мистець-піяністка. Знаменитими піяністами є теж композитор В. Косенко та син співака Микиші Т. Микиша, лавреат міжнародних конкурсів у Відні та Будапешті, оба вони придніпрянці. Споміж західних українців, яких однак незавидне політичне положення приневолили жити поза межами рідної землі, слід згадати піяністки С. Дністрянську. Д. Гординську - Каранович, А. Рудницького, віолінчеліста Б. Бережницького.

Крім них живе на рідній землі та працює переважно в музичних школах старого краю ціла низка знаних музиків - відтворців інструменталістів як піяністи:. В. Божейко, Г. Левицька, Т. Шухевич, Р. Савицький, скрипаки пок. Е. Перфецький, О. Москвичів.

Окреме місце поміж відтворцями музичного мистецтва слід відступити знаним вже не тільки по всій українській землі, але також поза її межами хоровим диріґентам. Тут на перше місце вибився феноменальний диріґент з Божої ласки Олександер Кошиць, провідник знаної із свого світлого турне по Европі, Української Республиканської Капелі; нині живе в Америці. Із молодших заблис небуденним диріґентським таланом музично образований диріґент-фахівець та композитор Микола Колесса із Західної України, що мабуть працює нині у Львові. Знаними диріґентами є асистентка О. Кошиця Пл. Щуровська-Росиневич (Прага), та таланти самоуки Д. Котко, П. Артимович, Ів. Охримович і другі.

Споміж хорів — як згадано — світовий розголос добула собі Укр. Республиканська Капеля, що в часах переломових для української державности по першій світовій війні мала стати перед світом амбасадором української музичної культури. В першій десятці большевицького володіння над Україною знаменитим був державний хор „Думка" в Києві. На увагу заслугують західно - українські хори „Сурма" та „Бандурист" у Львові та на еміґрації в Празі Академічний Хор. Вже в часі теперішної війни великий розголос добув собі хор Божика, що концертує по цілій Німеччині, Чехії, Польщі. Годі згадувати про ті сотки хорів, переважно під назвою Боянів розкинених по всіх місцевостях рідного краю та на еміґрації в Америці; деякі з них є досконалі та досягають рівеня справжнього мистецтва.

—о—

Щоб закінчити обговорювати ділянку музичного українського мистецтва слід ще в кількох словах згадати про **музичну виховну діяльність** на українських землях. Музичні школи це в щоденному насущному житті люксус; їх істнування це доказ, що нація навіть серед найтяжчих політичних, а в звязку з тим і економічних обставин, дбає про заспокоєння духа, про культивування того роду мистецтва серед молодого покоління. Так як усе українське національне життя в перших десяти роках большевицької окупації України було доволі толероване, тому могло розвиватися, так само в обсягу музичного шкільництва. Повстають в Харкові, Києві та в інших містах Наддніпрянщини Державні Музичні Інститути, в Києві Державна Фільгармонія. Чим ближче до наших часів наповняються вони неукраїнським елементом не тільки щодо професорів, але також щодо студентів. Советська таки статистика в р. 1935 виказує, що в тих музичних „державних інститутах" Радянської України вчилося тільки біля 35% українців. Між професорами той відсоток був ще нижчий.; тому можна собі представляти, як виглядало плекання української національної музичної культури в таких „українських школах".

Центральною та вищою музичною школою Західної України була Музична Консерваторія під проводом директорів Ст. Людкевича та В. Барвінського, як школа академічного характеру та з Музичним Інститутом як школою середного типу у Львові. З тої матірної школи розрослися по всіх більших містах Західної України в Стрию, Дрогобичі, Самборі, Станиславові, Коломиї, Тернополі та ще де музичні інститути по провінціональних містах. Підлягали вони центральній матірній школі у Львові, яка не тільки достарчала професорських сил, але наприклад також вела нагляд над цілою сіткою музичних шкіл в краю. Це все зискувало повагу для нашого музичного шкільництва навіть у неприятливих для розвою української культури польських державних чинників. В Празі при Українськім Педагогічнім Інституті істнував якийсь час теж музичний виділ.

Вчені музикознавці появляються спершу на Західній Україні як Ф. Колесса, С. Людкевич, в останніх часах маємо їх вже більше на Східній Україні Кл. Квітка та М. Грінченко. З молодших дослідників українського музичного мистецтва в Західній Україні замітний Б. Кудрик, автор першого підручника історії української музики, професор церковної музики в Українській Богословській Академії у Львові та Ф. Стешко на еміґрації в Празі. При Наук. Товаристві ім. Шевченка у Львові істнує окрема Музична Комісія, якої головою є д-р Ст. Людкевич, музикольоґ дійсний член товариства.

З **музичної преси** наших часів слід вичислити такі орґани: в перших десяти літах на Великій Україні появлявся в Києві музичний журнал „Українська Музика".

(Дальше буде).

З ОКУПОВАНОЇ АЛІЯНТАМИ КРАЇНИ.—Британські вояки діляться своєю поживою з арабами в Джовані Берта, 40 миль на захід від Дерни, в Лібії.

РОБІТНИЧІ СТРАЙКИ В БОЛІВІЇ.

ЛА ПАС. — Болівійські власти поставили край в стан облоги, а то тому, що „екстремістичні" елементи викликали в болівійських копальнях страйк і спинили видобування цини, так потрібної в війні. Страйкарі домагаються сто процентової підвишки.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

АЛІКВІПА, ПА. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 120, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі. Урядники і контрольори здадуть звіти за 1942, відтак буде вибір уряду на 1943 рік. Всі члени і члениці, місцеві і позамісцеві, обовязково мають бути приявні на цих річних зборах. Будемо принимати нових членів. Хто має діти, а ще не є членами У. Н. Союзу, повинен вписати на цих річних зборах. — За уряд: С. Ятчишин, предс.; Іван Манастирський, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 1020 Норт 9. вул. Котрий член не прийде на ці збори заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Іван Селяник, пр.; Петро Івасишин, секр.

СТ. ЛУІС, МО. — Річні збори Бр. св. Володимира Вел., від. 179, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 2838 Магнолія Стр. Просимо місцевих і позамісцевих членів прийти на ці збори і вирівнати свої вкладки. Буде вибір нового уряду на 1943 рік, а потім маленька забава з перекускою. Просимо членів заохотити і привести нових членів до Тов. і У. Н. Союзу. — За уряд: Мих. Тильович, предс.; Мих. Кульчицький, кас.; Мих. Паращак, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Річні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, відбудуться в неділю, 20. грудня, точно в годині 2. пополудні, в церковній гали, 23 Волнот ул. Просимо всіх членів явитись на ці збори. Буде справоздання уряду та вибір уряду на рік 1943. Просимо довгуючих членів, щоби були ласка свій довг вирівнати. — За уряд: В. Дерлиця, предс.; Н. Хорнат, кас.; П. Курко, секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відома всім членам і членицям, молодшим і старшим, місцевим і позамісцевим, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, пополудні, в гали У. Н. Дому, 279 Кінґс Гайвей Вест. Просимо прийти хоч раз на рік на збори і вислухати фінансового справоздання за цілий рік та вибрати уряд на рік 1943. Є також інші дуже важні справи до полагодження. Приносіть свої місячні вкладки на збори, бо годі так дальше провадити, як ми досі робили. — За уряд: Ю. Гоголь, предс.; І.Сендзік, кас.; Петро Дудко, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 1. пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори конечно, бо буде звіт уряду за цілий рік і контр. комісії за 6 місяців з діловодства; відтак буде вибір уряду на рік 1943. Також є інші справи до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости. — За уряд: І. Найда, предс.; С. Чопик, кас.; Гр. Тимчій, секр.

КАРНЕГІ, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні, в церковній гали, 220 Джейн ул. Просимо всіх членів прийти на означений час. — За уряд: І. Головатий, предс.; З. Судяк, кас.; М. Ленінський, секр.

місія здасть звіт з діловодства за цілий рік. Старі урядники здадуть звіт зо своєї діяльности, відтак буде вибір урядників на рік 1943. — За уряд: Михайло Кончик, предс.; Олекса Бабяк, кас.; Симон Чорномаз, секр.

СПРІНГ ВАЛЕЙ, Н. Й. — Річні збори Укр. Тов. Просвіта, від. 16, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 3. пополудні, в домі Товариства на Твін Еве. На зборах буде вибір нового уряду на 1943 рік. Просимо всіх довгуючих членів заплатити вкладки перед замкненням книжик. Всі члени мають прийти на означений час. — Володимир Юревич, предс.; Андрій Бандура, кас.; Іван Герега, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. Ів. Франка, від. 83, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 1. пополудні, в домі Тов. У. А. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Обовязково кожний член повинен прийти на збори. На зборах буде приявний організатор У. Н. Союзу **п. Маланчук.** Контр. ко-

ДАНБУРИ, КОНН. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 381, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні, в гали церковній, 2 Робертс Еве. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час, бо маємо важні справи до вирішення, як рівнож вибір уряду на 1943 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости в тім році. Хто має кандидата в члени У. Н. Союзу просимо привести його на збори, а ми радо впишемо. Контр. книжок наступить зараз по зборах. Неприявний член на цих зборах буде караний. — М. Маркевич, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться 20. грудня, в церковній гали, 526 Вест Рейн Еве., в год. 12:15. На ці збори мають прийти всі члени, бо буде справоздання за 1942 рік і вибір уряду на 1943 рік та інші ухвали, що будуть важні на цілий рік. Просимо членів приєднувати нових членів до У. Н. Союзу. — Ст. Роган, предс.; Мих. Когут, кас.; Іван Кравець, секр.

СЕҐІНАВ, МИШ. — Відділ 309 повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 1. пополудні, в домі касієра Товариства Яреми. Всі місцеві члени обовязані прийти на ці збори, бо буде справоздання уряду і вибір нового уряду на 1943 р. Не приявні на зборах члени підлягають карі 50 цнт., а урядник 1 дол. — Ева Кінаш, предс.; Александер Варян, секр.

ЛОРЕЙН, О. — Тов. У. Н. Союзу, від. 50, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться 20. грудня в годині 1. пополудні в гали 2545 Іст 33 вул. Приявність кожного члена на цих зборах є конечна, бо маємо важні справи до полагодження, Контр. комісія здасть справоздання за 6 місяців, відтак буде вибір нового уряду на рік 1943. Тому просимо членів конечно прийти. — За уряд: М. Шемичик, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні. Просимо всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, прийти на означений час, бо буде цілорічне справоздання контролі і касового звіту, також буде вибір уряду на рік 1943 і інші справи до полагодження. — М. Ключка, предс.; А. Матолич, кас.; А. Романюк, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. — Річні збори Бр. св. Димитрія від. 28, відбудуться в неділю, 20. грудня, в гали церковній св. Івана Хрестителя, по великій Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі не мають вирівнаних своїх вкладок, щоби прийшли і вирівнали, бо інакше будуть суспендовані. — Микола Бабяк, предс.; Ілько Чуба, кас.; Іван Онушканич, секр.

МкКІС РАКС, ПА. — Бр. св. Володимира, від. 91, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 12:30 пополудні, в гали У. Н. Дому. Обовязком членів є бути на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і вибір уряду на наступниїк рік. — За уряд: Волод. Кремінь, предс.; Павло Панчак, кас.; В. Рудавський, фін. секр.; Д. Андрейчин, рек. секр.

ЙОРКВІЛ, О. — Тов. ім. Івана Франка, від. 77, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в Стефана Телевяка, в годині 10. рано, в неділю, 20. грудня. Буде зданий рахунок з цілого року по чім наступить вибір уряду на 1943 рік. — За уряд: Евстахій Яремцьо, секр.

ГАМТРАМК, МИШ. — Річні збори Тов. Згода, від. 20, відбудуться в неділю, 20. грудня, в Укр. Хаті, 2240 Грейлінг, в год. 1:30 пополудні. Буде вибір уряду на 1943 рік. Отже всіх членів просимо прийти на збори. Не приявний член буде караний згідно з товариським статутом. Крім вибору уряду є ще деякі важні справи до полагодження. — За уряд: Йосафат Прихідко, рек. секр.

ВЕСТ НЮТОН, ПА. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 255, відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 1. пополудні. Кожний член повинен прийти на ці збори, бо буде справоздання урядників за 1942 рік і вибір нового уряду на рік 1943. — За уряд: Юрко Кисилиця, предс.; Василь Світний, секр.

НЮ КЕСЛ, ПА. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 74, відбудуться в неділю, 20. грудня, зараз по Сл. Божій, у гали церковній. Просимо всіх членів і члениць прийти на ці збори, бо як вам всім відомо, маємо багато справ до полагодження. Члени, котрі довгують, щоб прийшли і виповнили свої залеглости, щоб секретар хоч той один раз не ходив поміж гавзи за грішми. — За уряд: Іван Дацько, Йосиф Куць, Онуфрій Вересюк.

ДОНОРА, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 232, відбуде свої **річні збори** в неділю, 20. грудня, в годині 1:30 пополудні, в гали литовській. Просимо всіх членів згаданого відділу прийти на час і вирівнати свої довги, бо тепер вже депресії нема, а братська каса не може за них розмету засилати. буде справоздання відділових урядників і контр. комісії та вибір уряду на рік 1943. — За уряд: Юрій Годзик, предс.; Михайло Ріпка, кас.; Іван Пандрак, секр.

НОРТУМБЕРЛАНД, ПА. — Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні, в домі 20 Кінг улиця. Просимо членів прийти на час. — А. Візний, секр.

ТРОЙ, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 191, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 20. грудня, в годині 2. пополудні, в Народній Домівці, 2-га вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є багато справ до вирішення. Рівнож буде справоздання за 11 місяців і вибір нового уряду на рік 1943. Член, котрий злегковажить ці збори і не явиться, буде покараний згідно з ухвалою минулих зборів. — За уряд: Гр. Джинджиристий, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 13. грудня 1942 року помер у 59. році життя
МИХАЙЛО ПРИТУЛА,
член Укр. Зап. Тов. Дністер, відділ 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний походив із села Бабин, пов. Калуш, Західна Україна. Вступив до У. Н. Союзу в 1923 році. Полишив у смутку жену Магдалену.

Похорон відбудеться в середу, 16. грудня, в годині 9. рано, з похоронного заведення Петра Яреми, 129 East 7th St., до церкви св. Юрія при 7. вулиці.

В. Й. П.! Петро Кучма.

ТАРЗАН, ч. 685. Бандит нетрів.

Тарзан приглянувся ближче новому напасникови і пізнав у ньому Ригса, одного моряка, що на рятунковій лодці з іншими моряками пустились на море.

„А, це ти!" здивувано закликав Тарзан. „Виходить, що ваша лодка таки добилась до берега. А всі ми надіялись, що ви потопились, так, як заслужили".

„Спасибі за щире побажання", відповів їдко Ригс. „А тепер", додав він", бери те мясо на себе і таскай його до нашого табору".

„Це моя добича", відповів Тарзан. „Але Ригс засміявся: „Ти наївний. В нинішних часах добича належить до того, що має револьвер в руці"'.